

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. Nostra sententia proponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

est, & tamen cum quantitate Eucharistica, & reliquis speciebus penetratur.

6 Huic sententiae nuper impugnatae affinis est alia sententia, quae tenet effectum formalem quantitatis esse extensionem ordinatam partium, quae videlicet una pars alteri immediate, & haec alij, & sic de reliquis serie quadam uniuntur, non vero quaelibet cui-libet promiscue, & nullo seruatō ordine. Ita Albertinus tom. 2. corol. de praedicamento quantitatis cum aliis, quos ipse laudat. Ceterum haec sententia iisdem impugnationibus, quibus superior, obnoxia est: & rursus eo nomine displicet, quod gradus intensio-nis ita instituti sint, ut vnus alteri tantum, & non omnibus vnatur: primus videlicet secundo, & hic tertio, & tertius quarto, &c. unde gradus intensio-nis tenorem quandam partium, earumque vnionem or-dinatam sibi vendicant: eos quantos non esse, praefertim si de accidentibus spiritualibus sermo sit, ipsi aduersarij fatentur.

C A P V T II.

Nostra sententia proponitur.

7 E Effectus formalis primarius quantitatis, eiusque vera definitio est extensio entitativa partium: quae videlicet partes eius quod quantum dicitur, aliae extra, aliae entitatiue sunt: id est, aliae in aliis per iden-titatem minime sunt, sed potius inuicem distinguun-tur. Porro autem distinctio realis, aut extensio enti-tativa plurium rerum, si sumatur in actu secundo, praedicamentum relationis, non vero quantitatis est: quid enim esse potest, vnum realiter distingui ab alio, quam vnum referri praedicamentaliter ad aliud, ut infra tract. 6. ostendemus? Distinctio ergo, aut ex-tensio realis, & entitativa in actu primo; aut, quod perinde est, extrinseca distinctio realis, quatenus eam fundant, praedicamentum quantitatis consti-tuunt. Quocirca duo illa praedicamenta valde affinia sunt, cum enim vnum consideratur, ut realiter distin-ctum ab alio, & ad illud praedicamentaliter relatum, tunc praedicamentum relationis existit: cum vero vnum consideratur, ut realiter distinguibile ab alio, & ad illud praedicamentaliter referibile per simili-tudinem, aut dissimilitudinem; aequalitatem, aut inaequalitatem, aliove modo, tunc praedicamentum quantitatis intelligitur. Ita B. Thomas 1. part. q. 50. art. 2. Scotus in 4. distinctione 10. quaest. 1. artic. 2. Antonius Andreas 5. metaphys. quaestione 10. Niphus disputatione 9. Durandus in 1. distinct. 34. quaest. 1. Venetus 12. metaphys. facultas Louanensis, Argen-tinas, & ne multis morer, antiquorum plerique, ni fallor, hanc sententiam tuerunt.

8 Quam suadeo primo auctoritate Aristotelis lib. 5. metaphys. cap. 13. ibi: *Quantum est quod est diuisi-bile in ea, quae insunt: quorum vtrumque, vel vnum-quodque, & hoc aliquid aptum est esse.* Ex quibus verbis sic argumentor: diuisibilitas, in qua ratio, & quidditas quantitatis sita est, haudquaquam est dis-tinctio partium materiae ab accidente aliquo in se suscepto proueniens: rursusque esse nequit distin-ctio vnionis partium eiusdem rationis, dissolutio, inquam, illa in actu primo, siue possibili fieri: quorum alterum, & alterum capite praecedenti ostensum est: igitur eiusmodi diuisibilitas, in qua Philosophus quantitatem collocat, est distinguibilitas, ut ita lo-quar, siue extrema realiter distinguibilia, quaeque en-titatiue extendi queant: in hac enim optime qua-drat, quod *vtrumque, vel vnumquodque eorum vnum*

quid, & hoc aliquid aptum est esse. Secundo eandem sententiam suadeo: quaecunque aequalia, aut inaequalia cum alijs esse possunt, eo ipso quanta sunt: at quae entitatiue extensa sunt, & distinctionis realis extrema esse possunt, eo ipso aequalitatem, aut inaequalitatem subire possunt: igitur eo ipso quanta erunt: ac proinde quantitas in eiusmodi extensione consistit. Minor probatur: quae entitatiue extensa sunt, & extrema realis distinctionis esse queunt, eo ipso numerum, aut magnitudinem constituunt: at omnis numerus, ac magnitudo alteri aequalis, aut inaequalis esse possunt: ergo quae entitatiue extensa, ac realiter distinguibilia sunt, aequalitatem, aut inaequalitatem subire possunt. Maior autem ar-gumenti, praeterquam quod seipsa manifesta sit, pro-batur ex Aristotele cap. de quantitate ibi: proprium autem quantitatis est aequalitas, & inaequalitas; maxi-me ut hoc aequale, vel inaequale vnumquodque eor-um, quae rationem quantitatis subeunt, dicatur, ut corpus aequale, ac inaequale, & numerus, & tempus aequale, inaequale similiter dicitur: & de ceteris, quae iam dicta sunt, simili modo: reliqua vero, quae non sunt quanta, non omnino aequalia, vel inaequa-lia videbuntur. Id ipsum docet Augustinus de ca-thegoriis cap. 10. ibi: proprium vero quanti, & quod in omni, & in solo inuenitur, illud est, ut om-nia eius paria, aut impatia dicantur. Tertio constat veritas nostrae sententiae ex aliarum impugnatione, necnon ex solutione argumentorum.

9 Quorum primum sit, quantitas discreta, numerus videlicet, & oratio proprie quantitas fore: ergo, &c. Maior est Alberti metaph. lib. 8. tract. 1. cap. 8. & Aureoli, Ochami, Gregorij, & Marsilij, quos sequitur Fonseca 5. metaphys. cap. 13. quaest. 4. & Conimbri-censes cap. 6. de quantitate quaest. 2. art. 2. & hac ra-tione suadet: solum ens reale per se in decem praed-icamenta dissecatur, nihilque in praedicamento esse potest, quod non sit ens reale per se: sed quantitas d f-creta, numerus, verbi gratia, ens reale per se neuti-quam est: igitur in praedicamento quantitatis esse non poterit, siue, quod recidit in idem, quantitas proprie esse non poterit. Maior perspicua videtur. Minor suadet: tum quia ex duobus entibus com-pletis non resultat vnum ens per se: at numerus in-terdum entia completa complectitur, ut si plures Angeli, aut homines in numerum redigantur: tum etiam, quia quae proprie non vniantur, vnum per se constituere nequeunt: at partes numeri proprie non vniantur, quatenus partes numeri sunt: quod respe-xit Aristoteles, cum numerum, siue quantitatem dis-cretam definiuit: cuius partes non copulantur termi-no communi. Pro argumenti solutione supponen-dum est, ens reale abstrahi posse ab ente per se, & per accidens; cum haec minus inter se differant, quam ens reale, & ens rationis, a quibus tamen vniam com-munem rationem entis abstrahi posse infra lib. 5. tract. 2. ostendam. Deinde supponendum est, ens reale, prout abstrahit ab ente per se, & ente per accidens, esse quod dissecatur in decem praedicamenta, saltem metaphysice sumpta: illud namque ens in decem praedicamenta dissecatur, quod de singulis praedica-tur: at ens reale per se de singulis praedicamentis dici nequit: siquidem relatio praedicamentalis similitudi-nis, exempli gratia, non est ens reale per se, nec hoc de ea dicitur, potiusque est ens per accidens, quod in aggregato fundamenti, & termini consistit. Pari ratione habitus, nempe hominem esse armatum, non est ens per se, sed potius ens per accidens de illo dici-tur. Quibus constitutis respondeo, negata maiori superioris

superioris argumenti, quam falsam esse ex dictis hoc numero perspicuum est.

- 10 Secundo, obiici potest contra nostram sententiam: quia iuxta eam res spirituales verà quantitate præditæ essent: at res spirituales minimè quantæ sunt: ergo, &c. Maior suadet: quia res spirituales extensionem entitativam habent, qua aliæ extra alias per veram distinctionem realem sunt. Minor vero suadet: quia ex communi omnium consensu certum videtur, quantitatem solius corporis proprietatem esse, & in spiritum convenire non posse: id quod de anima, ac per consequens de quocunque spiritu docuisse videtur Augustinus lib. de quantitate animæ cap. 3. ibi: *Quamobrem quanta sit anima secundum inquisitionem hanc tibi respondere non possum, sed possum affirmare, nec illam longam esse, nec latam, nec rotundam, neque aliquid horum, quæ in mensuris corporum quari solent*: & inferius cap. 14. ibi: *Frustra igitur, ut opinor, quantitatem animi, quæ nulla est, invenire laboramus*. Respondeo, quantitatem bifariam sumi posse. Primò, pro quantitate molis, siue tumoris: qua videlicet substantia aliqua partes extra partes in ordine ad locum habet, & in longum, latum, atque profundum extenditur. Secundò, pro quavis alia quantitate siue loci, aut vicationis; siue temporis, aut durationis; siue virtutis, aut perfectionis, siue numeri; aut alia quacunque. Quantitatem igitur in solo priori sensu, non verò in posteriori animæ denegat Augustinus eo libro de quant. animæ: ut constat, tum ex eius verbis adductis: tum ex discursu totius libri illius: tum etiam ex illis eius verbis capite 13. ibi: *Vide interim, utrum confectum sit carere animam illa omni quantitate, de qua nunc questio est*. Dum demum ex iis, quæ ex ipso produximus suprà cap. præcedenti, ubi perspicuè quantitatem discretam animabus tribuit.

C A P V T III.

An quantitas distinguatur à re quanta.

- 11 **Q**uantitatem realiter indistinctam esse à re quanta tenent plerique Nominales, quorum catalogum habes apud Patrem Suarez disp. 40. metaphys. sectione 2. numero 2. ex nostris etiam idem tueretur P. Rodericus disp. 5. metaphys. sect. 1. subsect. 1. & cum eo non pauci, nec ignobiles recentiores: quæ sententia mihi etiam magis arridet. Probatur primò ad homines contra eos Thomistas, qui essentiam quantitatis in ratione mensuræ collocant: siquidem id quod quantum est, esse mensuram alterius, siue regulam, per quam, quantum aliud sit, dignosci poterit, ab eo, quod mensura, vel regula est, neutiquam distinguitur: tum, quia infinita Dei perfectio est mensura omnis perfectionis creatæ, quantumque creaturæ ad perfectionem Dei accedunt, vel ab ea recedunt, tantundem perfectæ, vel imperfectæ censentur, iuxta communem paritatem: *Primum in unoquoque est mensura cæterorum*: at ratio mensuræ accedens à Deo distinctum, eique realiter superadditum dici nequit. Tum etiam, quia ratio mensuræ passivæ, qua cognosci potest, quantum sit aliquid per aliud, ab eo, quod ita cognoscibile est, & mensuram subit, realiter non distinguitur, ut suprà ostendimus, cum de veritate, ac cognoscibilitate entis ageremus: ergo similiter ratio mensuræ activæ, qua aliquid cognosci facit quantitatem alterius ab eo, quod mensurat, non distinguitur. Quod si propterea sentiant Thomistæ, partes quantitatis esse eas tri-

buere materiæ, satis superque impugnati manent cap. 1. huius tract. ut enim ex ibi dictis constat, materia per seipsam partes actu distinctas habet: per seipsam igitur quanta erit.

12 Secundo probatur nostra sententia ad homines, contra eos Auctores, iuxta quos munus quantitatis est efficere, ut materia sit divisibilis in partes eiusdem rationis: partes aliquas coalescere posse per unionem integram in totum homogeneum, & eiusdem rationis non distinguitur realiter à toto, & ipsis partibus: ergo etiam totum aliquid divisibile esse in partes eiusdem rationis à toto, aut partibus non distinguitur: ergo si quantitas in ea divisibilitate sita est, pro eo ac adversarij arbitrantur, à re quanta, & indivisibili indistincta erit. Ambæ consequentiæ manifestiores sunt, quàm ut negari nequeant, vel ut probari egeant. Antecedens etiam manifestum est: siquidem partes aliquas coalescere posse per unionem continuativam in totum homogeneum, est eas esse unibiles, siue continuabiles, duas, verbi gratia, aquæ guttas, non est accidens aliquod absolutum, quod talem continuationem postulet, ut compertum est: sed ab ipsis partibus, vel nullo modo distinguitur; si quod probabilius est, una pars compositi dicit relationem transcendentalem ad aliam; aut certè ab iis realiter adæquatè non distinguitur, si una pars compositi ad aliam dicit relationem non transcendentalem, sed partim extrinsecam, partim intrinsecam, aut eam, quæ inuoluat essentiam unius partis in recto, in obliquo vero possibilitatem alterius, per cuius unionem continuativam prior compleri possit, & petat.

13 Tertiò probatur nostra sententia ad homines, contra eos recentiores, qui munus quantitatis statuunt esse efficere, ut materia prima habeat partes extra partes in ordine ad locum; siue, quod perinde est, partes impenetrabiles: siquidem duo Angeli naturaliter sunt penetrabiles in eodem loco: at non per accidens aliquod absolutum, quod eos penetrari præniè postulet: cum eos penetrari posse subtilissima, ac spiritualis utriusque natura, & nihil aliud esse possit, ut vel ipsi adversarij fatebuntur: igitur è contrario partes materiæ esse inuicem impenetrabiles, ab ipsis partium naturis indistinctum est. Idem argumentum confici potest in materia, & forma substantiali, in forma substantiali, & forma accidentali; in natura, & substantia: quorum conceptuum penetrabilitas ab accidenti aliquo præniè non oritur: igitur etiam impenetrabilitas partium materiæ ab eo non orietur: nec video, cur ad impenetrationem, quæ mera negatio est, plura quàm ad positivam penetrationem requiri debeant. Rursus, sicut partes materiæ penetrari, aut coexistere nequeunt in eodem loco; ita assensus, & dissensus, verbi gratia, coexistere, aut penetrari nequeunt in eodem tempore: cumque alter in intellectu existit, tum alterum in eo non existere necesse est: at hæc posterior impenetrabilitas in ordine ad tempus ab ipsa entitate assensus, & dissensus minimè distinguitur: sublato enim quovis superaddito impossibiles, ac proinde in eodem spatio temporis impenetrabiles erunt: ergo etiam illa prior impenetrabilitas partium materiæ ab ipsa partium entitate non distinguitur. Hoc eodem argumento in amore, & odio, in duabus formis substantialibus, aliisque similibus rebus uti quivis poterit.

14 Præterea materiam primam palmarem, verbi gratia, habere necessario partes extra partes, siue impenetrabiles, est eam habere necessario vicationem extensam in ordine ad locum unius palmi: at materiam primam